

Datum: 05. 03. 2021

Številka: 037-14/2021-2

## **POVPRAŠEVANJE - Tržna dejavnost osnovnih šol v času epidemije**

Na Skupnosti občin Slovenije smo prejeli vprašanja občine članice glede mnenj in praks občin v zvezi z delovanjem javnih zavodov v letu 2020, in sicer občino zanima:

- **Kakšne ukrepe so sprejele osnovne šole v zvezi z izvajanjem tržne dejavnosti (oddajanjem prostorov v najem, prodaja obrokov zaposlenim ter drugim,... ) v povezavi z zaprtjem šol (neizvajanjem pouka) in posledično izpada tega prihodka? Kot primer: če so imele šole redno zaposlene kuharje, razdelilce hrane in drug kader, ki skrbi za obroke in je bil le-ta (so)financiran iz prihodkov od prodaje teh obrokov – kakšne ukrepe so sprejeli glede na dejstvo, da so imeli izpad prihodkov, po drugi strani pa so nastali stroški plač?**
- **Kako občine predvidevajo pokritje morebitnega negativnega poslovnega izida za leto 2020 iz teh tržnih dejavnosti? Ali bodo občine pokrile nastali manjko?**

## **ODGOVORI OBČIN ČLANIC:**

---

### **BREŽICE**

Skladno s posredovanim zaprosilom o ureditvi tržne dejavnosti pri oddaji prostorov in prodaje obrokov v osnovnih šolah, v času epidemije ter pokritje manjka, vam sporočamo ureditev, ki se nam zdi najustreznejša.

Osnovne šole so samostojne pravne osebe, ravnatelji pa so odgovorni za racionalno vodenje javnega zavoda, za kar tudi odgovarjajo. Osnovne šole so tako najverjetneje sledile ureditvi, da so delavcem, ki jih niso potrebovali pri delovanju javnega zavoda, odredili čakanje na delo od doma. V kolikor so šole pripravljale tople obroke za socialno ogrožene (po sklepu MIZŠ), so delovali v obsegu, da so lahko zagotovili ustrezno število obrokov, z ustreznim deležem zaposlenih.

Vsi javni zavodi morajo imeti ustrezno oblikovana sodila, ki razmejujejo odhodke ter prihodke, tako na prihodkovni, kot tudi na odhodkovni strani. Skladno s tem je jasno vidno

kje nastaja presežek odhodkov nad prihodki. Smo stališča, da občina financira delovanje javne službe oziroma tržne dejavnosti v primeru, če je izvajalec iz te pokrival fiksne stroške obratovanja javnih objektov.

Predlagamo, da se za pokrivanje kadrov tržne dejavnosti javnega sektorja, za čas epidemije, poišče sorodna rešitev kot za gospodarstvo in se financira znotraj ukrepov državnega proračuna.

## **HRASTNIK**

K vpr. 1

Poslovno leto 2020 zaključuje osnovna šola s presežkom odhodkov nad prihodki, kar je posledica izpada prihodkov šolske kuhinje v času, ko je bila šola zaradi razglašene epidemije zaprta in se je pouk izvajal na daljavo.

Šola ima na lastnih sredstvih zaposlenih 3,16 delavca, ki so financirani iz prihodkov od prodaje obrokov. V času zaprtja šole, šola ni pripravljala obrokov. Delavci so v prvem tednu zaprtja koristili dopust nato pa so bili razporejeni na čakanje na delo. Kljub temu, da nismo imeli prihodkov od prodaje obrokov, smo morali delavcem izplačevati plače. Prav tako smo imeli fiksne materialne stroške, kot so ogrevanje, komunala, elektrika ter redna vzdrževalna dela, ki so vračunani v ceno obroka, tako da je bil izpad dohodka tudi na tem področju.

Šola je v skladu z navodili MIZŠ v mesecu novembru pričela pripravljati topel obrok za učence in dijake, vendar je bilo naročil malo, tako da se je na delo vrnil le en delavec.

V mesecu avgustu smo že beležili primanjkljaj, ki je bil posledica spomladanskega zaprtja šole, zato smo pripravili sanacijski načrt. V njem smo predvideli zvišanje cen zajtrka in kosila za učence ter kosil za zunanje odjemalce, saj cene obrokov niso več pokrivalo stroškov živil, dela in materialnih stroškov. Ponudili smo večjo tržno dejavnost (kosila za zunanje abonente, priprava cateringov) in o tem obvestili podjetja, društva... v domačem okolju. Zaradi ponovne razglasitve epidemije in ukrepov, potreba po tržni ponudbi ni bilo.

K vpr. 2

Občina Hrastnik pričakuje, da bo k reševanju problema pristopilo MIZŠ. V konkretnem primeru ne gre zanemariti okoliščine, da je ministrstvo v maju 2020 napovedalo in tudi zagotovilo sredstva za plačilo nadomestila za čakanje na delo zaposlenim v šolskih kuhinjah zaradi izpada nejavnih prihodkov ni pa enako ravnalo v jesensko-zimskem valu epidemije. Zato pričakujemo, da MIZŠ uredi zadevo in zagotovi sredstva za plačilo nadomestila.

## **JESENICE**

Zaradi razglašene epidemije COVID-19 so bile šole zaprte v pomladanskem času od 16. 3. 2020 do 17. 5. 2020 in v jesenskem času od 18. 10. 2020 dalje. Zaprtje šole je vplivalo tudi na poslovanje osnovnih šol, posledice pa so nastale tako na prihodkovni kot odhodkovni strani, prišlo je tudi do izpada prihodkov v šolski kuhinji. Gre predvsem za prihodke, ki predstavljajo

plačilo staršev in tudi plačila zunanjih odjemalcev in so vir za kritje stroškov plač tistih zaposlenih v šolski kuhinji, ki niso (so)financirani iz državnega ali občinskega proračuna in vir za kritje materialnih in tekočih stroškov kuhinje. Pristojno ministrstvo je krilo stroške teh zaposlenih le v primeru čakanja na delo, razliko je krila Občina Jesenice. Prav tako je Občina Jesenice v celoti krila materialne stroške in stroške tekočega vzdrževanja kuhinje, ki se sicer krijejo skozi ceno storitve (namesto sedanjih 20 %, smo stroške kuhinje pokrili v celoti). Prav tako je zaradi zaprtja šole prišlo do izpada prihodkov od najemnin oz. uporabe telovadnic, ki jih šola v popoldanskem času oddaja športnim društvom. Izpad teh prihodkov, s katerimi je šola krila del materialnih stroškov in stroškov tekočega vzdrževanja šole oz. telovadnice, je bilo pokrito iz občinskega proračuna.

## ZREČE

K vpr. 1

V prvem valu epidemije so imeli zaposlene kuharice na čakanju. Ministrstvo jih je dne 21. 5. 2020 pozvalo o zagotavljanju sredstev za plačilo nadomestila plač za čakanje na delo doma zaposlenih v šolski kuhinji zaradi izpada nejavnih prihodkov. Tako so v zahtevku prejeli povrnjen izpad stroškov plač za zaposlene kuharice ter kuhinjski pomočnik.

V drugem valu od 2. novembra 2020 niso od Ministrstva prejeli nobenih sredstev. Na dan so pripravljali 11 toplih obrokov. V novembru in decembru 2020 so od Ministrstva prejeli sredstva za regresirano prehrano za topli obrok v določenem znesku, nekaj denarja so prejeli od staršev, katerih otroci sicer nimajo regresirane prehrane, so pa želeli v šoli kupiti kosilo. Vendar ti prihodki ne pokrivajo vseh stroškov. Prostorov niso mogli oddajati v najem.

K vpr. 2

Zaenkrat še ni odločeno, da bo Občina pokrila nastanek manjka iz proračuna.

\*\*\*

*Op. Kot smo vas že obveščali, je SOS glede področja javnih zavodov (tudi s področja izobraževanja) predlagala rešitve v okviru PKP-jev, nazadnje skozi še ne sprejet PKP9. In sicer, da za javne zavode, ki so zaradi epidemije ob izpad tržnih prihodkov, a imajo ob tem še vedno z dejavnostjo povezane fiksne stroške poslovanja (kot so plače zaposlenih oz nadomestila plač in del obratovalnih stroškov), veljajo enaki ukrepi kot za pomoč gospodarstvu brez dodatnih omejitev, torej, da se za te stroške zagotovijo sredstva v proračunu RS. V tem trenutku še čakamo na vsebino novega PKP9 in v tej zvezi povzeto rešitvijo.*

Zbral in pripravil: Sekretariat SOS